

22

KREV A JEJÍ FUNKCE

© Biochemický ústav LF MU (V.P.) 2010

Krev - funkce:

- 1 transport O_2 a CO_2
- 2 udržování stálého vnitřního prostředí
(pH, osmot. tlak, koncentrace elektrolytů)
- 3 transport živin
produktů
hormonů
- 4 fluidita a srážení krve
- 5 obranné funkce

Erys

~~jádro~~

~~mitochondrie~~
↓

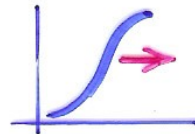
38% Hb v Erys (x krev 146 g/l)

anaerobní glykolýsa

1

2,3 - BPG

cca $3/4$ mol / mol Hb

$t_{1/2} \sim 15h!$

↓ $pO_2 \rightarrow \uparrow$ 2,3 - BPG

2

pentozový cyklus

NADPH + H⁺

3

Met Hb - reduktasa

($1/2$ % Hb / den oxidováno)

x NO_2^- , NO_3^-

4

GSH - reduktasa

Trc

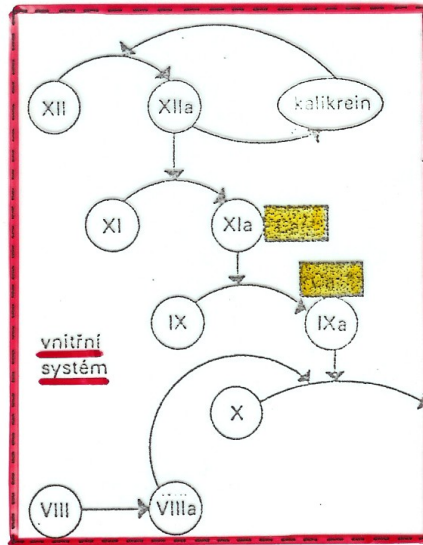
~~jádro~~

mitochondrie

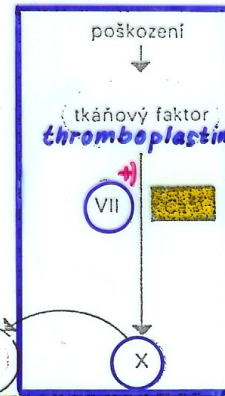
granula

serotonin (vasokonstrikce)

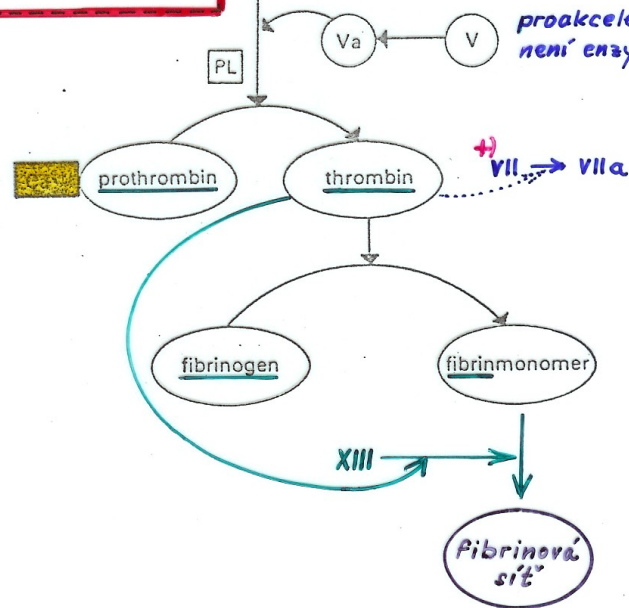

8-12

vnější systém
"Zevní.."

proakcelerin
není enzym!

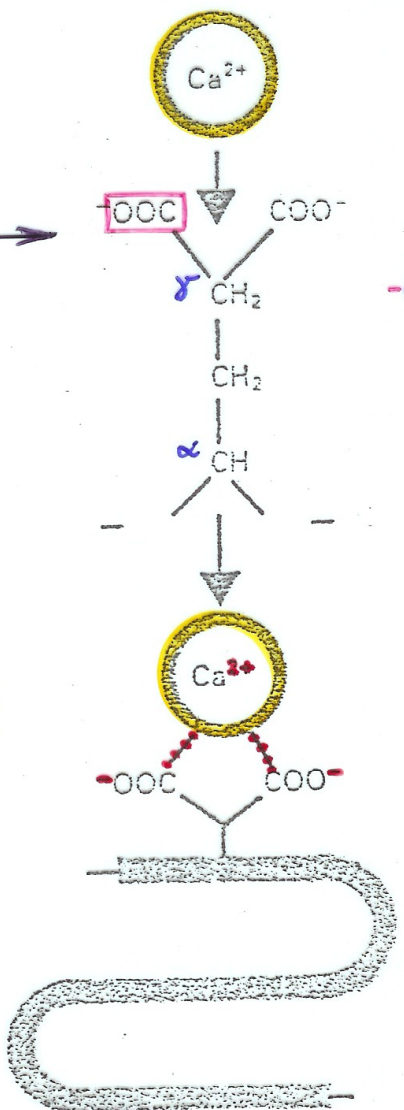

thromboplastin
= tkáňový faktor → 12"
(blk., fosfolipidy)

Faktor	Název	Funkce
~~I~~	Fibrinogen	krvní protein přeměňovaný na fibrin
~~II~~	Prothrombin	krvní protein přeměňovaný na thrombin
~~III~~	„Tkáňový thromboplastin“, tkáňový faktor	aktivátor faktoru X
~~IV~~	Ca ²⁺	kofaktor mnohých reakcí
V	Proakcelerin	aktivátor prothrombinu — <i>není enzym</i>
VII	Prokonvertin	aktivátor faktoru X
VIII	Antihemofilní globulin	aktivátor faktoru X
IX	Christmas faktor (plazmatický thromboplastin)	aktivátor faktoru X
X	Faktor Stuart-Prowerové	aktivátor prothrombinu
XI	PTA (plasma thromboplastin antecedent)	aktivátor faktoru IX
XII	Hagemanův faktor	aktivátor faktoru XI
XIII	Fibrin-stabilizující faktor, <u>transglutaminasa</u>	zesíťování fibrinu

Pozn.: Faktor ~~VI~~ vypadl. Bez číselného označení lze zařadit do seznamu i *kalikrein* a *kininy* (viz níže)

vit. K
CO₂

- γ -karboxy-Glu

aktivace vazbou Ca²⁺

prothrombin
VII, IX, X

FIBRINOGEN (Fbg)

$M_r \sim 340.000$

2-4 g/l

α, β, γ

29 —S—S—

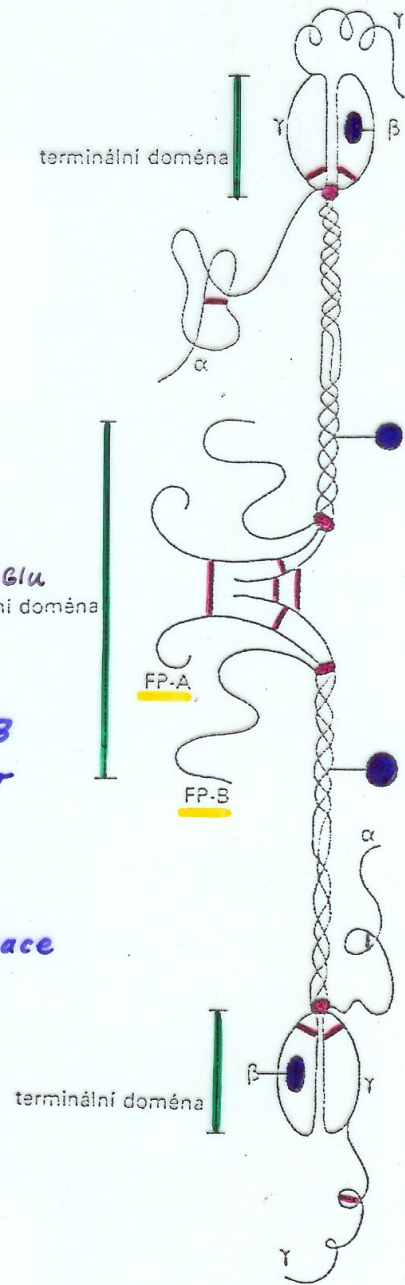
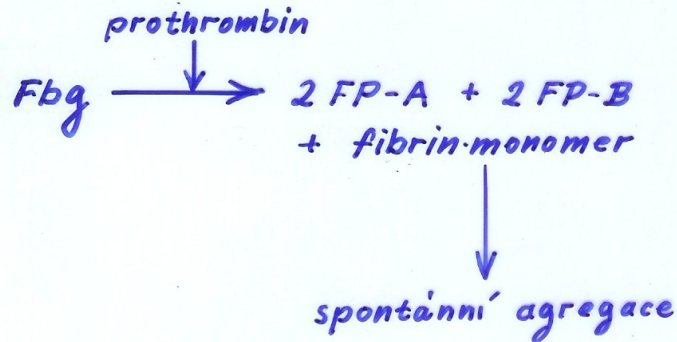
● sacharidy (4)

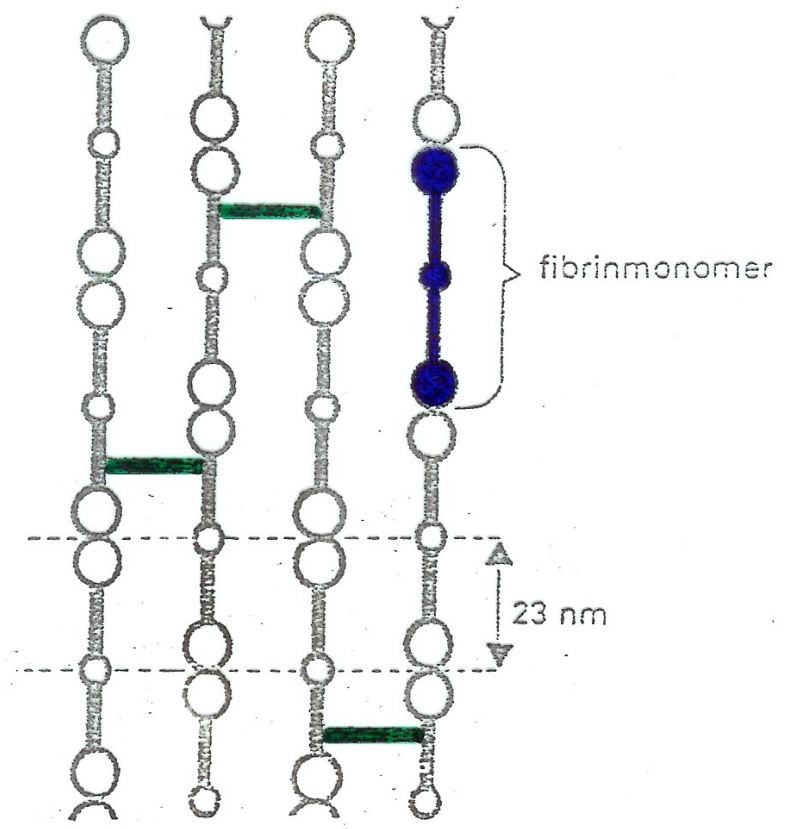
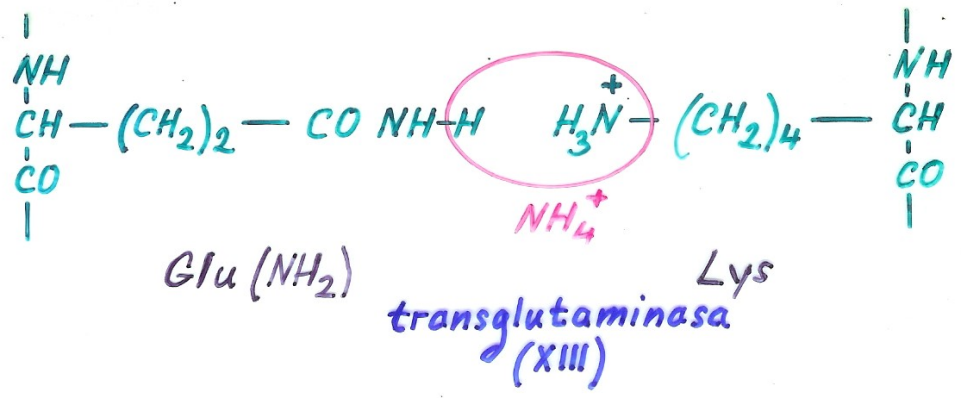
3 domény

FP-A = fibrinopeptid A

FP-B = " " B } (-) Asp, Glu

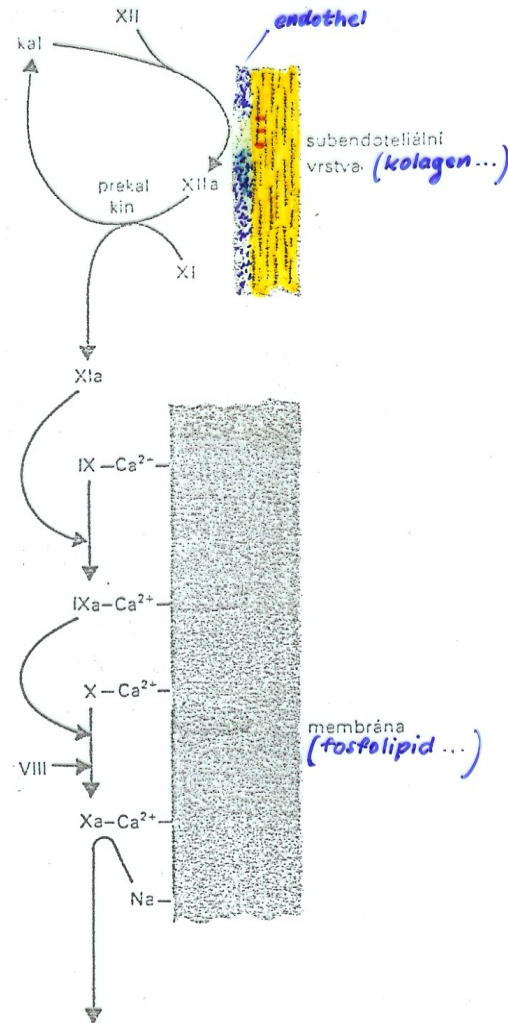
centrální doména

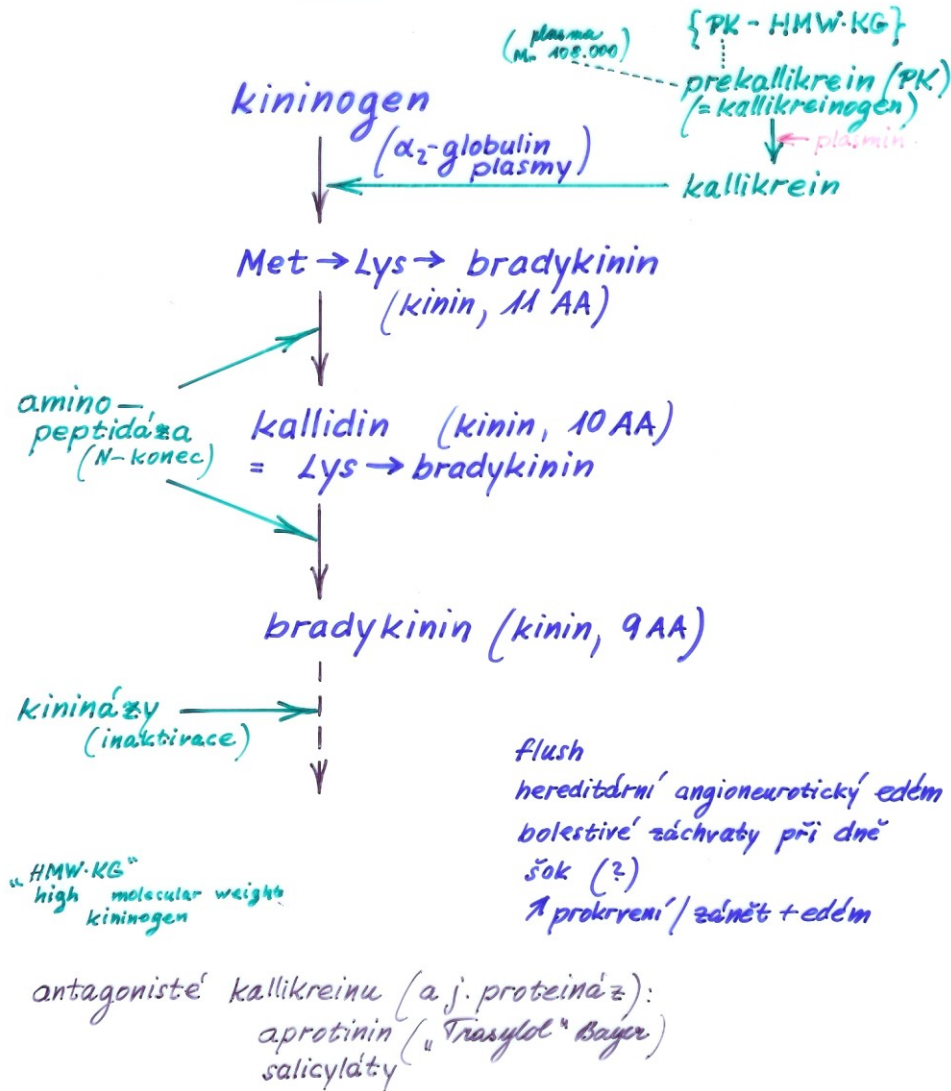

„Kontaktní systém“

XII, XI
kininogen
kalikrein

KININY - biologicky aktivní peptidy,
vznikající z kininogenu

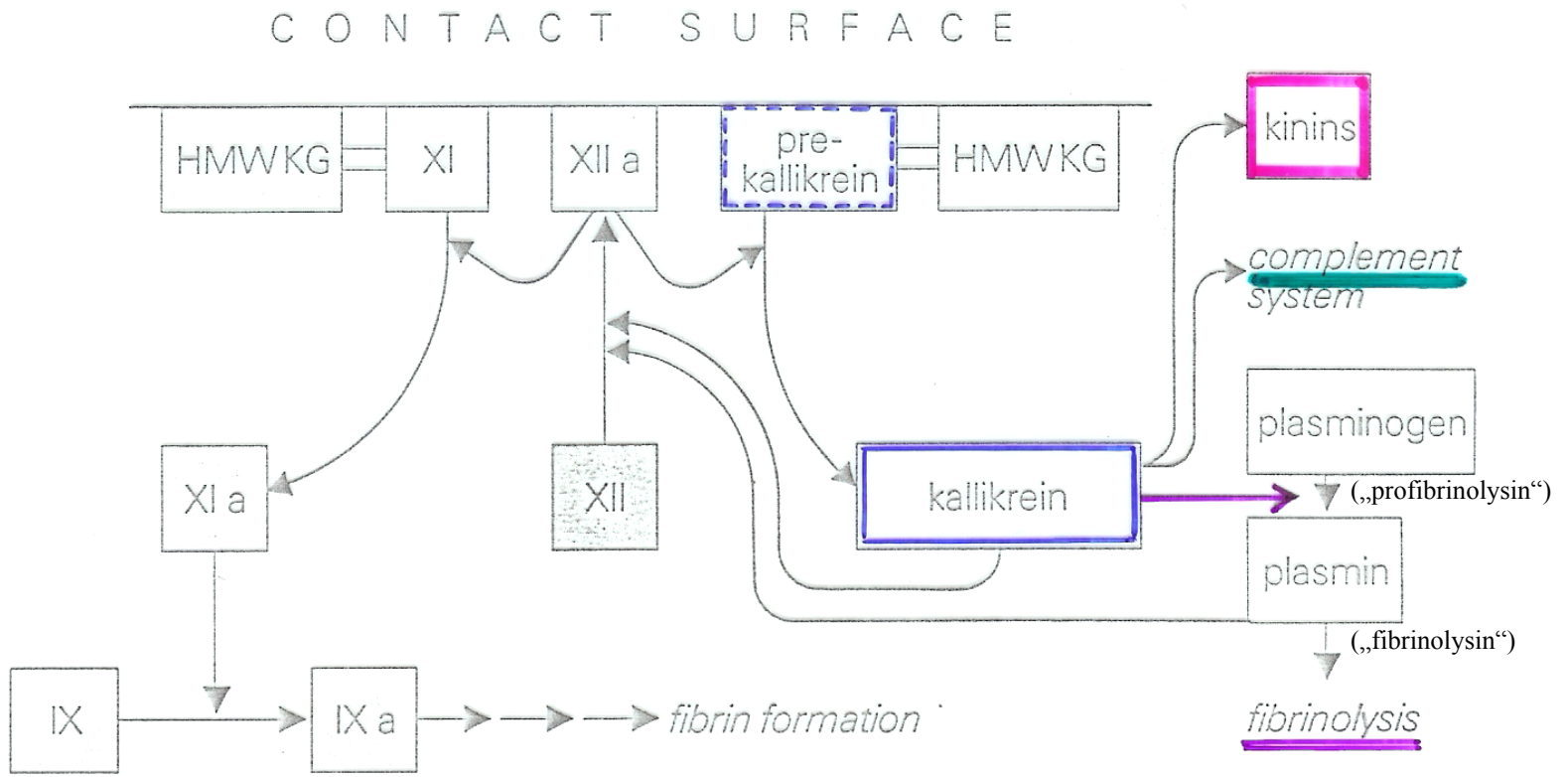
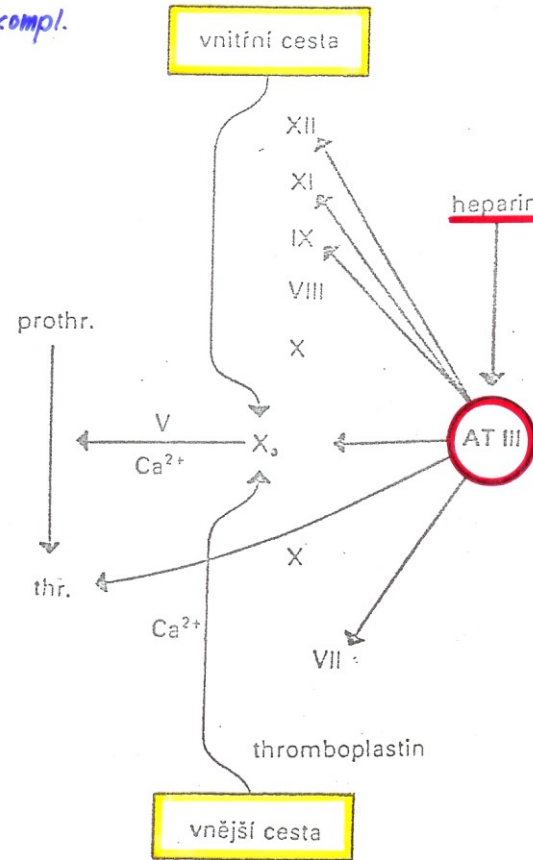

Fig.: Schematic representation of the activation phase of the intrinsic coagulation system

Bílkovinné inhibitory proteinas

AT III
A2M
A1AT
inaktivátor C1 kompl.
A2AP

AT III - antithrombin III - hlavní inhibitor koagulace
A2AP - α_2 antiplasmin - " " - fibrinolyzy

A1AT - α_1 antitrypsin → trypsin elastasa. !

Proteinasy :

hydrolasy (EC 3.4. ....)

- podskupina proteas - „endopeptidasy“
- skupiny proteinas - **dle svého aktivního centra:**
  - 1./2. **Ser / Thr** → trypsin, chymotrypsin, elastasa, koagulační enzymy, proteasom, kallikreiny
  3. **Cys** → papain, kathepsiny, kaspasy, ..
  4. **Asp** → pepsin, kathepsiny, renin
  5. **(Glu)**
  6. **metallokomplex** → ACE

Kallikreiny :

- serinové proteiny, hormonálně regulované
- původ: hl. hormonálně závislé tkáně
(mléčná žláza, vaječník / prostata, varle)
- funkce: není zcela známá
  - ~ hemokoagulace
  - ~ fibrinolýza
  - ~ trávení
  - ~ regenerace a remodelace ECM (= extracelulární matrix)
  - ~ aktivace receptorů
- onkologie: vztah mezi růstem mortality a aktivitou kallikreinů

Kaspasy :

Caspase = **C**ysteine-dependent **ASP**artate specific prote**ASE**
(akronym, zkratkové slovo)

zv. neurovegetativní choroby, **sn.** nádorové bb.
infarkt,
mozková mrtvice

- proteiny Cys typu
- účastní se apoptózy
- existují kaskády kaspas
- v klidovém stavu v bb. přítomny jako zymogeny
(pro-kaspasové molekuly)

